

Het evangelie van het koninkrijk

Het Bijbelboek Markus opent met de volgende woorden:

“Begin van het evangelie van Jezus Christus, <[de] Zoon van God>; zoals geschreven staat in de profeet Jesaja: ‘Zie, Ik zend mijn bode voor U uit, die uw weg zal bereiden’; ‘Stem van een roepende in de woestijn: Bereidt de weg van [de] Heer, maakt Zijn paden recht’” (Mar. 1:1-3)

Het goede nieuws dat Markus doorgaf houdt in dat de “Christus”¹ is gekomen (Mar. 1:1). Zijn naam is: “Jezus”, wat: “De HEERE redt” betekent. Hij is “de Zoon van God”, een eretitel die is ontleend aan Psalm 2. Volgens die psalm heeft de HEERE een man tot koning gezalfd en tegen hem gezegd: “U bent Mijn Zoon” (Psa. 2:7). Die man zal vanuit Sion over de hele mensheid gaan regeren (Psa. 2:6-8).

Israël werd op de komst van haar gezalfde Koning voorbereid door een bode, die voor Hem werd uitgezonden. Johannes de dooper was die bode (Mar. 1:4-8). Het optreden van Johannes was de vervulling van profetieën uit het Oude Testament (Mal. 3:1, Jes. 40:3). Het goede nieuws van Jezus, de Messias, de Zoon van God, begon toen Johannes in de woestijn ging prediken en als heraut de weg bereidde voor de Koning. Vanaf dat moment werd het Koninkrijk van God verkondigd (Luk. 16:16).

Aan het begin van onze jaartelling werd de engel Gabriël naar Jeruzalem gezonden om de priester Zacharias te “evangeliseren”²: Hij en zijn vrouw Elisabeth zouden ondanks hun hoge leeftijd een zoon krijgen. Het kind zou “Johannes” heten. Die naam betekent: “De HEERE is genadig geweest”. Johannes zou “de harten van de vaders doen terugkeren tot de kinderen, en de ongehoorzamen in de wijsheid van de rechtvaardigen”, want hij zou optreden “in de geest en de kracht van Elia” (Luk. 1:13-20). Zó zou hij voor de Heer [d.w.z. de Messias] “een toegerust volk bereiden” (Luk. 1:17). Het kind dat Zacharias en Elisabeth in hun ouderdom ontvingen zou de heraut van de Messias worden, die door de profeet Jesaja was aangekondigd: de laatste profeet, die de bijnaam “de dooper” zou krijgen.

---

¹ Het woord Christus betekent: de Gezalfde, de Messias, de door God aangestelde koning van Israël en van de hele wereld.

² Volgens Lukas 1:19 zei de engel: “Ik ben Gabriël die voor God sta, en ben gezonden om tot u te spreken en u deze dingen te verkondigen”. Voor “verkondigen” gebruikt Lukas in dit vers het werkwoord *euangelizoo* (=“evangeliseren”).

Een engel (d.w.z. een bode, of boodschapper) “evangeliseerde” korte tijd later “grote blijdschap” aan herders in het veld bij Bethlehem. Hij bracht hun het goede nieuws dat de Messias was geboren (Luk. 2:10).

Toen Johannes volwassen geworden was, “evangeliseerde” hij de bevolking van Judéa (Luk. 3:18). Hij zei tegen hen dat de Messias spoedig in Israël zou verschijnen en het volk zou “dopen met heilige geest en met vuur” (Mar. 1:7-8, Luk. 3:17).

In de verslagen van Mattheüs, Markus en Lukas wordt op zeven plaatsen verteld, welk “goed bericht” werd verkondigd door de Heere Jezus en Zijn discipelen:

*“...Nadat Johannes was overgeleverd, kwam Jezus naar Galiléa en predikte het **evangelie** van God en zei: De tijd is vervuld en het koninkrijk van God is nabij gekomen; bekeert u en geloof in het **evangelie**”* (Mar. 1:14-15)

*“En Hij trok in heel Galiléa rond, leerde in hun synagogen, predikte het **evangelie** van het koninkrijk en genas elke ziekte en elke kwaal onder het volk”* (Matth. 4:23)

*“...Jezus trok alle steden en dorpen rond, leerde in hun synagogen, predikte het **evangelie** van het koninkrijk en genas elke ziekte en elke kwaal”* (Matth. 9:35)

*“Gaat heen en bericht Johannes wat u hoort en ziet: blinden kunnen weer zien en kreupelen lopen, melaatsen worden gereinigd en doven horen, doden worden opgewekt en aan armen wordt **het evangelie verkondigd**; en gelukkig is hij die over Mij niet ten val komt!”* (Matth. 11:4-6)

*“...[Jezus] kwam in Nazareth waar Hij was opgevoed en ging naar Zijn gewoonte op de dag van de sabbat naar de synagoge en stond op om te lezen. En [het] boek van de profeet Jesaja werd hem gegeven; en toen Hij het boek had ontrold, vond Hij de plaats waar geschreven stond: ‘[De] Geest van [de] Heer is op Mij, doordat Hij Mij heeft gezalfd om aan armen **het evangelie te verkondigen**; Hij heeft Mij gezonden om aan gevangenen loslating te prediken en aan blinden [het] gezicht, om verbrokenen heen te zenden in vrijlating, om te prediken [het] aangename jaar van [de] Heer’. En nadat Hij het boek had opgerold en aan de dienaar teruggegeven, ging Hij zitten, en de ogen van allen in de synagoge waren op Hem gericht. Hij nu begon tot hen te zeggen: Heden is dit Schriftwoord in uw oren vervuld”* (Luk. 4:16-21)

*“[Jezus] zei echter tot hen: Ook aan de andere steden moet Ik **het evangelie** van het koninkrijk van God **verkondigen**, want daartoe ben Ik uitgezonden”* (Luk. 4:43)

“[De apostelen] *vertrokken en trokken de dorpen door, terwijl zij overal het evangelie verkondigden en genezingen verrichtten*” (Luk. 9:6)

De Heere en de apostelen die Hij uitzond³ predikten “het evangelie van het koninkrijk” (Matth. 4:23, 9:35; Luk. 4:43). Dat “evangelie van God” (Matth. 1:14) hield in, dat het tijdsinterval dat er volgens de profeten zou verlopen vanaf het einde van de Babylonische ballingschap tot aan de verschijning van de Messias was verstreken en het “koninkrijk van God” nabij was gekomen (Mar. 1:15). Zó nabij dat je de toekomstige heerser van dat rijk kon aanraken en je door Hem van elke ziekte kon laten genezen! (Matth. 9:35). Zowel Johannes de dooper als de Messias en Zijn discipelen zeiden tegen de mensen: “Het Koninkrijk der hemelen is nabij!” (Matth. 3:2, 4:17, 10:7).

Door “het goede nieuws van het koninkrijk” te prediken maakte de Heere bekend, hoe de volgende fase van de wereldgeschiedenis eruit zal zien. Aan de tijd waarin wij leven, een tijdvak waarin spotters “naar hun eigen begeerten wandelen” (2 Petr. 3:3, Judas:18), “goddeloze mensen” geweld plegen (2 Petr. 3:7) en de mensheid door allerlei ziekten wordt getroffen, zal eens een eind komen. Er zal een moment aanbreken waarop de Messias (Psa. 2:6-8, Dan. 7:13-14), samen met “het volk van de heiligen van de Allerhoogste” (Dan. 7:17-18, 21-22, 25-27) zal gaan regeren. “De HEERE zal Koning worden over heel de aarde. Op die dag zal de HEERE de Enige zijn en Zijn Naam de enige” (Zach. 14:9). Het “koninkrijk van God” zal tijdens de hele toekomstige “eeuw” (Gr. *aioon*, d.w.z. eon of wereltijdperk) en ook tijdens de daarop volgende “eeuw der eeuwen” blijven bestaan (Dan. 2:44, 7:13-14, 17-18, 25-27; vgl. Matth. 6:13). Het bestuur van de Messias is een “heerschappij die niet zal vergaan”, “een onverderfelijk koningschap”.

Niet macht en geweld, list en bedrog, uitbuiting en onderdrukking hebben de toekomst, maar gehoorzaamheid aan Gods geopenbaarde wil. Daarom zei de Heere tegen de mensen die naar Hem kwamen luisteren: “**Bekeert⁴ u** en geloof het evangelie” (Mar. 1:15). Kom tot ander inzicht: Besef dat het rijk van God komt en stem je denken en handelen daarop af (Matth. 6:33, vgl. Mar. 8:35). Geloof God op Zijn woord en ga Hem gehoorzamen.

De komst van het rijk is goed nieuws voor “armen” (Matth. 5:3, Jak. 2:5) en voor mensen die “vervolgd worden om wille van de gerechtigheid” (Matth. 5:10), maar

---

³ Het Griekse woord *apostolos* betekent: een gezant met volmacht, een gezant die spreekt en handelt als zijn zender en die evenveel ontzag verdient.

⁴ Het werkwoord *metanoëeo*, dat in Mar.1:15 met “bekeren” is vertaald, betekent letterlijk: “omdenken”, tot ander inzicht komen.

slecht nieuws voor machthebbers die zich aan uitbuiting, vervolging en geweld schuldig maken, want wanneer het rijk van God verschijnt, zal de Messias aan zulke praktijken een eind maken (Matth. 7:21). Wie kwaad bedrijft zal dan omkomen of streng worden bestraft.

Uit de profetie van Jesaja die in de synagoge van Nazareth werd voorgelezen (Jes. 61:1-2, Luk. 4:18-19), blijkt dat de toekomstige heerschappij van God heilzaam zal zijn. Gevangenen zullen worden losgelaten, blinden zullen zien, mensen die psychisch of lichamelijk zijn beschadigd zullen zich vrij kunnen bewegen. Om te bewijzen dat het komende rijk nabij was, verrichtten zowel de Heere als Zijn discipelen wondertekenen. Ze “genazen elke ziekte en kwaal onder het volk” (Matth. 4:23, 9:35; Luk. 9:6). Blinden konden weer zien en kreupelen liepen, melaatsen werden gereinigd en doven hoorden. Zelfs doden werden opgewekt (Matth. 11:5-6). Door “tekenen en wonderen, allerlei krachten en uitdelingen van heilige Geest” bevestigde God de prediking van de Heere en van Zijn apostelen (Hebr. 2:3-4). Waar zij “het goede nieuws van het koninkrijk” verkondigden, werden “de krachten van de toekomstige eeuw” zichtbaar (Hebr. 6:5).

Uitstel

Bij de boodschap, dat “het koninkrijk van God nabij was gekomen” (Mar. 1:15) heeft de Heere eens een toelichting gegeven. Tegen farizeeën die Hem vijandig gezind waren, zei Hij:

*“Als Ik... door [de] Geest van God de demonen uitdrijf, **dan** is het koninkrijk van God tot u gekomen”* (Matth. 12:28).

Lukas heeft deze uitspraak anders weergegeven, in zijn verslag staat:

*“Als Ik... door [de] vinger van God de demonen uitdrijf, **dan** is het koninkrijk van God tot u gekomen”* (Luk. 11:20)

Door dit te zeggen keerde de Heere zich tegen de leiders van Israël. Die konden niet ontkennen dat Hij stommen deed spreken (Matth. 9:32-34, 12:22; Luk. 11:14) en blinden deed zien (Matth. 12:22), maar over zulke wonderen merkten ze smalend op:

“Door Beëlzebul, de overste van de demonen, drijft Hij de demonen uit” (Luk. 11:15, vgl. Matth. 9:34, 12:24; Mar. 3:22).

Het commentaar van Israëls leiders kwam op het volgende neer: “Ongeletterde mensen denken dat deze rabbi de Zoon van David is, de Messias die in de Tenach is aangekondigd, maar wie de Schriften kent ziet in dat Hij een valse profeet is die wonderen doet omdat Hij wordt geholpen door de duivel”.

Met zijn antwoord toonde de Heere aan, dat deze bewering absurd was. Als demonen werden uitgedreven door Beëlzebul, zou de “overste van de demonen” zich tegen zijn eigen handlangers hebben gekeerd. Het rijk van satan zou dan “tegen zichzelf verdeeld” zijn, en spontaan instorten (Matth. 12:25-26; Mar. 3:23-26; Luk. 11:17-18).

Uit dit antwoord van de Heere kunnen belangrijke conclusies worden getrokken:

1. Zolang het koninkrijk van God nog niet is gekomen, is de wereld in de greep van de satan (vgl. Matth. 4:8-9). Demonen beïnvloeden het menselijk denken en handelen. Andere Bijbelschrijvers hadden dezelfde kijk op de menselijke samenleving⁵.
2. Wanneer er ergens demonen worden uitgedreven, is het rijk van God daar gekomen (Matth. 12:28, Luk. 11:20; vgl. Openb. 12:10).
3. Demonen kunnen alleen maar worden uitgedreven door de “vinger”⁶ (Luk. 11:20) of “geest” van God (Matth. 12:28), de “kracht van de Allerhoogste” (Luk. 1:35; vgl. Matth. 12:29, Mar. 3:27, Luk. 11:22).

Door de wonderen van de Heere Jezus toe te schrijven aan de macht van de duivel, lasterden de farizeeën de Heilige Geest (Matth. 12:31-32) en ontpopten zich als “een boos en overspelig geslacht” (Matth. 12:39). Wie willens en wetens het goede kwaad noemt, uit jaloezie en om zijn eigen positie te kunnen handhaven, is een aartzondaar, hoe godsdienstig hij ook mag zijn. Die zonde wordt een mens niet vergeven: noch in de tegenwoordige noch in de toekomstige eeuw (Matth. 12:32, Mar. 3:28-29, Luk. 12:10).

Vanwege de houding van Israëls leiders sprak de Heere Jezus een angstaanjagende profetie uit. Hij zei:

“Wanneer nu de onreine geest van de mens is uitgegaan, gaat hij door dorre plaatsen, op zoek naar rust, en vindt die niet. Dan zegt hij: Ik zal terugkeren naar mijn huis waar ik ben uitgegaan. En als hij komt, vindt hij het leegstaan, geveegd en geordend. Dan gaat hij heen en neemt zeven andere geesten met zich mee, bozer dan hijzelf, en zij

---

⁵ Zie voor de visie van Paulus: 2 Kor. 4:4; Efe. 2:2-3, 6:12 en 1 Tim. 4:1-2. Voor de visie van Petrus: 1 Petr. 5:8. En voor de visie van Johannes: 1 Joh. 5:18-19 en Openb. 12:9.

⁶ De uitdrukking “vinger van God” is ontleend aan het Bijbelboek Exodus. Egyptische magiërs waren in staat om met hun bezweringen wonderlijke dingen tot stand te brengen, maar de zwaarste plagen waarmee de HEERE het land trof konden ze niet nabootsen, daarin werd “de vinger van God” zichtbaar. “Dit is de vinger van God” betekent: “Dit gaat de vermogens van een mens te boven!” (Exod. 8:19).

komen binnen en wonen daar; en het laatste van die mens wordt erger dan het eerste. Zo zal het ook zijn met dit boos geslacht” (Matth. 12:43-45, Luk. 11:24-26).

Blijkbaar kan het koninkrijk van God tot mensen komen en kunnen er demonen bij hen worden uitgeworpen, maar het rijk van God kan ook weer van hen wijken wanneer ze “boos en overspelig” blijven, dat wil zeggen: zich niet van hun boze werken bekeren en zich niet onderwerpen aan de Almachtige. Volgens de Heere Jezus zou dat oordeel Zijn tijdgenoten treffen. Uiteindelijk zouden ze nóg sterker in de greep van de boze raken dan ze voor het uitwerpen van hun onreine geest waren geweest (vgl. 1 Petr. 2:20).

Bij een latere gelegenheid herhaalde de Heere deze voorzegging. Vanwege de haat en de moordlust van de overpriesters en de farizeeën zei Hij tegen hen:

“Daarom zeg Ik u, dat het koninkrijk van God van u zal worden weggenomen en aan een volk gegeven dat de vruchten ervan opbrengt” (Matth. 21:43)

Bij “een volk dat de vruchten ervan opbrengt” denken velen aan de christelijke gemeente, het lichaam van Christus dat in de afgelopen tweeduizend jaar is bijeenverzameld uit alle volken. Maar het is niet erg waarschijnlijk dat de Heere bij deze gelegenheid over die gemeente sprak. De vorming van de gemeente uit de volken was immers een geheim dat pas later werd geopenbaard (Rom.11:25, 16:25; Efe.3:1-12, 5:32; Kol.1:26-27, 2:2, 4:3). Met “een volk dat de vruchten ervan opbrengt” wees de Heere vermoedelijk op de “heilige rest” van Israël bij de voleinding van de eeuw, waarover de profeten hebben gesproken (zie b.v. Zef.3:13).

Uit de brief aan de Hebreëen blijkt, dat er aan de manifestaties van de “krachten van de toekomstige eeuw” binnen veertig jaar een einde is gekomen. Het koninkrijk van God werd toen van Israël “weggenomen”. De wonderen van genezing en bevrijding, die tijdens de prediking van de Heere en zijn apostelen schering en inslag waren geweest, deden zich niet langer voor. De Hebreëenschrijver sprak over zulke wonderen in de verleden tijd (Hebr. 2:4). In plaats van heil verwachtte hij nú verwerping, vervloeking en verbranding voor Judea en Jeruzalem (Hebr. 6:4-8).

Maar het koninkrijk van God is niet *definitief* weggenomen, want “de genadegaven en de roeping van God zijn onberouwelijk” (Rom. 11:29). Uit Matth. 21:43 blijkt, dat het rijk eens opnieuw “nabij” zal zijn. Het zal gegeven worden “aan een volk dat de vruchten ervan opbrengt”, aan een gereinigd Israël dat “van haar afkerigheid is genezen” (Hos. 14:5).

Nog altijd verkondigd

Het koninkrijk van God vormt de basis van elk goed nieuws in de Bijbel. Ook nú mogen gelovigen aan buitenstaanders bekend maken, dat de Schepper het werk van Zijn handen niet zal laten varen (Psalm 124:8, 138:8) en in de toekomst Zijn rijk op aarde zal vestigen. De geschiedenis zal niet uitlopen op de totale verwoesting van de aarde, integendeel: na ontzaglijke oordelen die zullen plaatsvinden wanneer de “dag van de Heer” nadert zal er een nieuw wereldtijdperk aanbreken. De “zonen van God” zullen openbaar worden (vgl. Luk. 19:11, Matth. 19:28, Rom. 8:19). De Messias zal met die “zonen” over de schepping gaan regeren en zowel in de hemelen als op de aarde gerechtigheid doen wonen. Wie dat goede nieuws gelooft, mag bidden: “Uw koninkrijk kome” (Matth. 6:10).

De apostel Paulus bezocht in de stad Efeze de synagoge, waar hij “vrijmoedig drie maanden lang sprak en betoogde en [de mensen] overreedde **betreffende** <de dingen van> **het koninkrijk van God**” (Hand. 19:8). Hij reisde door de hele provincie Asia “om **het koninkrijk** te prediken” (Hand. 20:25). Toen hij in Rome gevangenzat, legde hij aan volksgenoten die hem bezochten “**het koninkrijk van God** uit”, terwijl hij hen “trachtte te overtuigen aangaande Jezus, zowel uit de wet van Mozes als uit de profeten” (Hand. 28:23). Toen het heil naar de volken was gezonden omdat Israël Gods boodschap had verworpen, predikte de apostel nog steeds: “**het koninkrijk van God** en leerde aangaande de Heer Jezus Christus met alle vrijmoedigheid” (Hand. 28:28-29).

In zijn briefwisseling met gemeenten in Griekenland, Italië en Turkije sprak Paulus over **het koninkrijk van de Messias en van God**. Hij deed dat niet alleen in zijn vroege brieven (Rom. 14:17; 1 Kor. 4:20, 6:9-10, 15:24, 15:50; Gal. 5:21; 1 Thess. 2:12; 2 Thess. 1:5), maar ook in de “gevangenisbrieven” die aan het eind van zijn leven tot stand kwamen (Efe. 5:5; Kol. 1:13, 4:11; 2 Tim. 4:1, 4:18). Hij noemde Aristarchus, Markus en Justus “zijn **medearbeiders voor het koninkrijk van God**” (Kol. 4:11). Hij waarschuwde zowel in zijn vroege brieven als in de gevangenisbrieven voor een levensstijl die kan verhinderen dat iemand **het koninkrijk van God beërft** (1 Kor. 6:9-10, Gal. 5:19-21, Efe. 5:5-6). Alleen wie zich bekeert en door de naam van de Heere Jezus en de Geest van God van kwade praktijken is gereinigd, kan het rijk van God binnengaan.

Het toekomstige koninkrijk bleef een belangrijk thema in de verkondiging van Paulus tot aan zijn dood, hoewel de apostel nieuwe openbaringen ontving, die de verharding van Israël (Rom. 11:25-29) en de roeping van het lichaam van Christus betroffen. Omdat hij deze openbaringen ontving, werd Paulus geroepen om “het woord van God te voleindigen”, dat wil zeggen: dit te voltooien (Efe. 3:1-13, Kol. 1:24-29).

Toen er nog wonderen in Israël plaatsvonden, konden de leiders van het volk dit niet ontkennen. De plotselinge genezing van een verlamde man bij de ingang van de tempel

door de dienst van Petrus (Hand. 3:6) veroorzaakte bij hen ontsteltenis: “Wat moeten wij met deze mensen doen? Want dat er inderdaad een **onmiskenaar** teken door hen is gebeurd, is openbaar aan allen die in Jeruzalem wonen en **wij kunnen het niet loochenen**” (Hand. 4:16). De tegenstanders van het “goede nieuws” deden daarom wat ze al eerder hadden gedaan: Ze beweerden, dat de wonderen van de apostelen niet tot stand kwamen door de kracht van God, maar door de macht van de satan (Matth. 9:34, 12:24; Mar. 3:22; Luk. 11:15). En ze verboden hun onderdanen om op grond van zulke tekenen te verkondigen dat Jezus de Messias is (Hand. 4:17-18, 5:28).

Toen de wonderen na verloop van tijd ophielden, kregen spotters de overhand. De apostel Petrus had deze ontwikkeling voorzien (2 Petr. 3:3). In een latere brief beschreef Judas, de halfbroer van Jezus, de spot van zijn tijdgenoten (Judas:4,17-19). Spotters loochenden dat Jezus de Messias is (Judas:4). Ze zeiden: “Waar is de belofte van Zijn komst? Want sinds de vaders zijn ontslapen, blijft alles zó als van het begin van de schepping” (2 Petr. 3:4). Omdat er geen wonderen meer plaatsvonden, trokken ze de conclusie: “Het rijk van God is niet gekomen. Alles is zo gebleven als het altijd is geweest. De tekenen die Jezus van Nazareth verrichtte moeten bedrieglijk zijn geweest. Hij was niet de Messias, en Hij is niet onze koning”.

Wanneer het koninkrijk van God is weggenomen, is het niet langer “nabij”. Wie tekenen zoekt en geen enkel teken meer kan vinden, zal ontkennen dat Jezus de Messias is en het goede nieuws van het koninkrijk gaan afschilderen als nepnieuws.

Eens opnieuw nabij

Uit een toespraak die de Heere Jezus op de Olijfberg heeft gehouden, blijkt dat het “goede nieuws van het koninkrijk” eens alle volken zal hebben bereikt. Dan zal de tegenwoordige boze eeuw worden afgesloten:

*“En **dit evangelie van het koninkrijk** zal over het hele aardrijk worden gepredikt tot een getuigenis voor alle volken, en dan zal het einde komen”* (Matth. 24:14, Mar. 13:10).

Met “**dit** evangelie van het koninkrijk” bedoelde de Heere, gezien het tekstverband: het goede nieuws dat het koninkrijk der hemelen eens komt, en dat wie “volhardt tot het einde” (door dit evangelie van God vast te houden) zal worden gered (Matth. 24:13). Wie ondanks vervolging Gods heilsboodschap blijft geloven (Mar. 13:10) en zich niet door valse profeten laat meeslepen (Matth. 24:11-12), zal het toekomstige rijk mogen binnengaan.

Jezus werd “gezalfd voor Zijn begrafenis” in Bethanië, in het huis van Simon de melaatse. Een vrouw goot de inhoud van een albasten fles met kostbare nardusolie

over Zijn hoofd uit. Bij die gelegenheid kondigde Hij al aan dat het evangelie in de hele wereld gepredikt zou worden:

*“Voorwaar, Ik zeg u: overal waar dit evangelie wordt gepredikt **in de hele wereld**, zal ook van wat deze heeft gedaan, gesproken worden tot haar gedachtenis”* (Matth. 26:13, Mar. 14:9)

Uit het verslag van Johannes blijkt, dat de vrouw in kwestie Maria, de zuster van Lazarus, was. Volgens het verslag van Johannes (Joh. 12:1-8) werden de **voeten** van de Heere gezalfd, maar volgens de verslagen van Mattheüs en Markus werd er olie op Zijn **hoofd** uitgegoten (Matth. 26:6-13, Mar. 14:3-9). Zijn hoofd en zijn voeten zijn dus vermoedelijk allebei gezalfd.

Joden hadden de gewoonte om een lichaam te “zalven” of “balsemen” voor de begrafenis (Joh. 19:40). Die handeling beeldde uit, dat Gods Geest de gestorvene zou doen opstaan uit het graf (vgl. Hand. 24:15). Joodse begraafplaatsen dragen dikwijls het opschrift: *“Beit hachaim”*⁷, omdat de gestorvenen die er rusten eens zullen herleven. De Messias moest lijden en sterven en op de derde dag worden opgewekt (Matth. 16:21, Mar. 8:31, Luk.9:22, 17:25; Hand. 17:3). Via de weg van dood en opstanding zou Hij Zijn heerlijkheid ingaan (Luk. 24:26; vgl. Hand. 2:22-36, 3:13-15, 5:30-31). Omdat Hij bereid was om te lijden en te sterven, werd Hij de Heer van doden en levenden (Rom. 14:9), en ontving de macht om gestorvenen in Zijn onvergankelijk leven te laten delen (Hebr. 2:10-15; Openb. 1:18). In de toekomstige eeuw zullen wie naar Zijn komst hebben uitgezien “eeuwig leven” ontvangen (Mar. 10:29).

Toen Hij was opgestaan uit de doden, benadrukte de Heiland opnieuw dat het evangelie van het koninkrijk in de hele wereld verkondigd zou worden tot aan de “voleinding van de eeuw”. De Heere zei tegen Zijn discipelen:

*“Gaat heen in de hele wereld en **predikt het evangelie** aan de hele schepping”* (Mar. 16:15).

*“Mij is gegeven alle macht in hemel en op <de> aarde. Gaat dan heen, maakt alle volken tot discipelen, hen dopend tot de naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest en hen lerend te bewaren alles wat Ik u heb geboden. En zie, Ik ben met u alle dagen **tot aan de voleinding van de eeuw**”* (Matth. 28:18-20)

---

⁷ Dat betekent: “huis van het leven”. Ongelovige Joden beschouwen dit als een eufemisme, maar in werkelijkheid verwijst het opschrift naar de hoop van de opstanding (vgl. Hand.24:15).

Samenvatting

1. In de Bijbel wordt Jezus “de Messias, de Zoon van David, de Zoon van Abraham” (Matth. 1:1) en de “Zoon van God” genoemd (Mar. 1:1, Joh. 19:31, vgl. Psa.2). De Messias is een nazaat van Abraham en van David, maar is ook Gods Zoon omdat Hij door Gods Geest werd verwekt in Zijn moeder Maria (Luk.1:35). Hij is de door God aangestelde Koning die eens over de hele aarde zal regeren (Psa. 2:7-8). Niet alleen in geestelijk maar ook in *politiek* opzicht, want Zijn rijk zal alle wereldrijken vernietigen. Hun grootheid en glorie zal aan Zijn koninkrijk worden gegeven (Dan. 2:44, 7:27).

2. Johannes de dooper, de Heere en Zijn discipelen brachten aan Israël “het goede nieuws van het koninkrijk” (Matth. 4:23, 9:35, 24:14; Mar. 1:14-15, Luk. 4:43, 8:1; Hand. 8:12). Ze zagen uit naar een radicale omwenteling van het wereldbestuur. De huidige grootmachten zullen worden vervangen door een wereldomspannend rijk van vrede en gerechtigheid met de Messias als Koning, Jeruzalem als hoofdstad en het land Israël als politiek en godsdienstig centrum (Psa. 2:6,8; Psa. 110:2-3; Jes. 2:2-4, 56:6-7, 66:22-24; Micha 4:1-4, Zach. 14:16-19). De komst van dat rijk is “goed nieuws”, want het Koninkrijk van God is de oplossing van alle wereldproblemen.

3. Wanneer het rijk van God verschijnt zullen niet alleen menselijke machthebbers op het politieke toneel, maar ook geestelijke machten in de onzichtbare wereld het veld moeten ruimen. In de huidige tijd wordt het denken en handelen van mensen beïnvloed door kwade machten in de “hemelse gewesten” (Efe. 6:10-12). Wanneer het rijk van God verschijnt, zullen die demonen worden uitgedreven (Matth. 12:28, Luk. 11:20). Zij en hun baas, de satan, zullen de volken dan niet langer kunnen misleiden (Openb. 20:1-3).

4. In twistgesprekken met de Farizeeën kondigde de Heere aan, dat het koninkrijk van God van Israël zou worden weggenomen (Matth. 21:43). Dat oordeel zou het volk treffen, omdat hun leiders willens en wetens het goede kwaad hadden genoemd en wonderen van genezing en bevrijding hadden toegeschreven aan de macht van de duivel (Matth. 12:24, Luk. 11:15). Hoewel talloze Joden waren bevrijd uit de greep van demonen, zou het volk uiteindelijk nog méér in de greep van zulke machten komen dan het aanvankelijk was geweest (Matth. 12:43-45, Luk. 11:24-26).

5. Het oordeel dat de Heere aankondigde is binnen enkele jaren over Israël gekomen. De manifestaties van de “krachten van de toekomstige eeuw” hielden op (vgl. Hebr. 2:4). In het jaar 70 werd de stad Jeruzalem verwoest en ging Judea ten onder (vgl. Hebr. 6:4-8).

6. Het rijk is echter niet *voorgoed* weggenomen, want “de genadegaven en de roeping van God zijn onberouwelijk” (Rom. 11:29). De Heere Jezus heeft tegen Zijn discipelen gezegd, dat de boodschap van het komende rijk in de hele wereld verkondigd zal worden tot aan de voleinding van de eeuw (Gr. *aioon*, eon, of werelddtijdperk). Daarna zal het rijk komen (Matth. 24:14, Mar. 13:10).

7. Omdat de Heiland bereid was om de weg van sterven en opstanding te gaan werd Hij de Heer van doden en levenden (Rom. 14:9). Hij kwam in het bezit van “de sleutels van dood en dodenrijk” (Openb. 1:18). Hij ontving de macht om Israëls aartsvaders, richters en profeten op te wekken en alle gestorven gelovigen in Zijn toekomstige heerschappij te laten delen.

Om verder te lezen

Bruce, F.F. (1978) *The Time is Fulfilled*. Five Aspects of the Fulfilment of the Old Testament in the New. [The Moore College Lectures, 1977] Exeter: The Paternoster Press.

Buzzard, A.F. (2002) *The Coming Kingdom of the Messiah*. A Solution to the Riddle of the New Testament. McDonough, GA: Restoration Fellowship.

----- (2006) *The Amazing Aims and Claims of Jesus*. What You Didn't Learn in Church. McDonough, GA: Restoration Fellowship.

Cadoux, C.J. (1941) *The Historic Mission of Jesus*. A Constructive Re-examination of the Eschatological Teaching in the Synoptic Gospels. London: Lutterworth Press.

Jeremias, J. (1976) *Die Gleichnisse Jesu* [Kurzausgabe] Gütersloher Verlagshaus Gerd Mohn.

----- (1930) *Jesus als Weltvollender*. Gütersloh: C.Bertelsmann.

Ladd, G.E. (1959) *The Gospel of the Kingdom*. Scriptural Studies in the Kingdom of God. Exeter: The Paternoster Press [reprinted 1994]

Lindijer, C.H. (1962) *Kerk en koninkrijk*. Amsterdam: Uitgeverij W. ten Have.

* * * * *